

UZASADNIENIE

Od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 21 marca 2017r. sygn. akt IX K 1231/16, wydanego w postępowaniu w stosunku do nieobecnego, apelację wniósł obrońca oskarżonego J. B.. Zaskarżył orzeczenie Sądu I instancji w całości. W wywiedzionym środku odwoławczym zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, tj. art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie przez Sąd I instancji uzasadnionych wątpliwości co do sprawstwa oskarżonego na jego niekorzyść sprzecznie z dyspozycją tegoż przepisu;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na dowolnym przyjęciu, że oskarżony J. B. popełnił czyn zarzucany mu w akcie oskarżenia, podczas gdy brak jest wystarczających i jednoznacznych dowodów świadczących o winie oskarżonego, co w konsekwencji doprowadziło do jego bezpodstawnego skazania.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Nadto obrońca wniósł o przyznanie kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym, oświadczając jednocześnie, że nie zostały one uiszczone ani w całości, ani w części.

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje :

Wywiedziona apelacja okazała się zasadna na tyle, że w wyniku jej rozpoznania nie mogło się ostać zaskarżone orzeczenie. Jednocześnie stwierdzone uchybienia oraz wykazane w apelacji przez obrońcę braki postępowania i ich rodzaj, wymagają przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości. W konsekwencji wyrok należało uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania (art.437 § 2 k.p.k.).

Odpowiedzialność za przestępstwo skarbowe z art.62 § 2 k.k.s. ponosi kto fakturę lub rachunek wystawia w sposób nierzetelny lub takim dokumentem posługuje się. Dokument jest nierzetelny, gdy nie odzwierciedla stanu rzeczywistego np. w ogóle nie było dostawy towaru lub usługi. Sąd Rejonowy przyjął, że dwanaście faktur wymienionych w zarzucie aktu oskarżenia, dokumentujących dostawę oleju rzepakowego na rzecz (...) A. S. przez (...) J. B., wystawił oskarżony J. B.. Jednocześnie ustalił, że w rzeczywistości dostawy oleju rzepakowego nie zostały dokonane.

Ma rację obrońca, że Sąd I instancji dokonując przedstawionych ustaleń oparł się na decyzjach organów podatkowych, protokołach kontroli podatkowej, w której oskarżony nie uczestniczył oraz deklaracjach podatkowych. Dalsze wywody apelacji zmierzają do wykazania, że wnioski płynące z protokołu kontroli stanowią jedynie ocenę kontrolera stanu faktycznego przez niego ustalonego w postępowaniu kontrolnym. Nie mogą zatem być dowodem przesądzającym w postępowaniu karnym. Nadto postępowanie karne nie może być w całości oparte na protokołach kontroli podatkowej i decyzjach podatkowych, z jednoczesnym pominięciem dokonania przez Sąd I instancji jakichkolwiek własnych ustaleń w tej kwestii. Z tymi wywodami Sąd odwoławczy w pełni się zgadza i chociaż nie zostało to w ten sposób zarzucone, obrońcy chodzi o naruszenie art.8 § 1 k.p.k. w z art.113 § 1 k.k.s. – zasady samodzielności jurysdykcyjnej sądu.

Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Rejonowy nie wskazał dlaczego przedmiotowe faktury uznał za tzw. puste. Brak jest wywodu z czego, poza kategorycznymi twierdzeniami zawartymi w dokumentacji kontrolnej, wywnioskowano, że dostawy towaru nie miały miejsca (k.56). Skoro Sąd I instancji oparł swoje ustalenia przede wszystkim na decyzji Naczelnika(...) Urzędu Skarbowego G. i innych dokumentach z postępowania kontrolno-podatkowego, to uchybił zasadzie samodzielności jurysdykcyjnej, która zobowiązuje sąd karny do samodzielnego kształtowania faktycznej i prawnej podstawy każdego rozstrzygnięcia, co dotyczy zarówno rozstrzygnięcia o

głównym przedmiocie procesu, tj. kwestii odpowiedzialności prawnej oskarżonego, jak i wszelkich rozstrzygnięć incydentalnych. „Niedopuszczalne jest opieranie się przy dokonywaniu ustaleń faktycznych na ustaleniach innego organu procesowego, a więc niejako "przejmowanie" ustaleń tego organu. Sąd musi dokonać także własnych ocen przeprowadzonych przez siebie dowodów, a ich ocena dokonana poprzednio przez inny organ nie może być dla niego wiążąca” (zob. wyr. SA w Lublinie z 23.12.2009 r., II AKa 152/09, KZS 2010, Nr 4, poz. 45; post. SN z 1.9.2010 r., IV KK 78/10, Biul. PK 2010, Nr 4, poz. 12).

Przenosząc to na grunt niniejszej sprawy zauważyć trzeba, że o ile oskarżony był nieuchwytny dla organów ścigania i dla Sądu, o tyle nabywca faktur - A. S. - mógł zostać przesłuchany w postępowaniu sądowym. Sąd odwoławczy ustalił, że Naczelnik Urzędu Skarbowego w S. prowadzi postępowanie karne skarbowe dot. działalności gospodarczej prowadzonej przez A. S. (...). Nie jest stosowany tryb w stosunku do nieobecnych. Wobec A. S. postępowanie karne skarbowe prowadzi również Prokuratura Okręgowa w G.(k.224). Zebrany w tych postępowaniach materiał dowodowy byłby pomocny do dokonania samodzielnych i stanowczych ustaleń przez Sąd I instancji.

Podsumowując, obrońca w środku odwoławczym wykazał, że bierność Sądu I instancji skutkowałą przyjęciem za podstawę orzeczenia ustaleń poczynionych przez organ podatkowy i wydanej przez niego decyzji.

Wskazane braki i uchybienia musiały skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Rejonowy jest zobowiązany przeprowadzić przewód sądowy w całości. Przesłucha w charakterze świadka A. S.. Ustali zakres toczonych wobec niego postępowań karno-skarbowych. Wykorzysta dowody tam zebrane w części związanej z niniejszym postępowaniem. Wskazanie to nie ogranicza Sądu Rejonowego w inicjatywie dowodowej, gdyby taka potrzeba pojawiła się w związku z nowymi dowodami.

Po zebraniu pełnego materiału dowodowego i wyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy, Sąd Rejonowy dokona oceny dowodów pamiętając, że sąd karny rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu lub organu.